

УРЯДОВИЙ ВІСНИК

АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ
У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Р. X.

СІЧЕНЬ—ГРУДЕНЬ 1958.

Ч. 1—4 (34—37)

Різдвяний привіт

побажання й благословення
Високопреосвященнішого Апостольського
Візитатора Українців у Західній Європі

Христос раждається!
Славіте Єго!

*Високопреподобні й Всечесні Отці!
Дорогі в Христі Браття й Сестри!*

Наш гарний, стародавній християнський звичай каже нам з нагоди Світлого Празника Христового Різдва обмінюватися взаємними привітами й побажаннями. Але не тільки для того звичаю, бо також для заспокоєння вимоги люблячого серця звертаюся до вас усіх, Браття й Сестри, з тим щирим різдвяним привітом, щоби при цій милій нагоді висловити вам усім, Дорогі в Христі Браття й Сестри, мої найкращі побажання й найсердечніші благословення. Як завжди, запевняю вас, що в моєму серцю ношу постійно для вас усіх найкращі побажання і благаю в Бога найбагатшого благословення для всіх ваших шляхетних намірів і змагань.

Звичайно ми вважаємо за найкращі ті побажання, що говорять про велике щастя, про добре здоров'я, про довгий вік в радості й веселості, про здійснення наших мрій в особистому та й у збірному національному життю. Не потребує вас запевнювати, Браття й Сестри, що й тих земських дїбр я бажаю вам усім і цілому нашому українському народові і благаю в Бога, щоби схотїв благословити вас усіх усім добром.

Але мої найгарячіші побажання для вас, Браття й Сестри, зі Світлим Празником Христового Рождества не можуть обмежитись тільки до земських дїбр. Вони мусять бути згідні з наукою Ісуса Христа, що виразно каже у святій Євангелії: «Шукайте передусім Царства Божого й правди Його, а всю решту додасться вам» (Мат. 6, 33). Отже ті всі земські добра, що їх ми собі бажаємо — це другорядна справа, це є та вся решта, що додається нам, якщо будемо намагатись здійснити в собі самих і по змозі в других Христове Царство любови й справедливості. Святкуємо пам'ять про найглибше таїнство Божої любови, що склонила Божого Сина до таких неімовірних виявів любови до нас людей, що Він навіть не вагався статись чоловіком і прийти на світ як маленька дитинка в найнужденніших обставинах у Вифлеємському вертепі. У Своїй Премудрості вибрав Собі Божий Син добровільно такі нужденні умовини Свого життя на землі, щоби людей переконати, що Він «любовою вічною поллюбив нас», що хоче повернути нам втрачене право бути прибораними дітьми Божими і на віки щасливими в небесному Царстві. Щоби нас примирити з Богом Син Божий стався добровільною жертвою примирення через Свою жахливу смерть на хресті, бо так дуже нас поллюбив. За ту любов Свою до нас не хоче від нас нічого іншого як тільки того, щоби й ми Його поллюбили, бо тільки та наша відплатна любов до Нього є найпевнішою запорукою вічного нашого щастя. «Хто мене любить — каже Ісус Христос — той захоче мої заповіді» (Ів. 14, 23), а з усіх заповідей Христових найважливіша це заповідь любови Бога й ближнього, бо це підстава Христового Царства. А хто виконує ту заповідь любови, той гідний є називатись християнином, бо він здійснює Христове Царство в світі. Якого щастя зазнавали б люди вже в земському житті, якщо всюди таки здійснювалось би Христове Царство любови й справедливості. Христос обіцяв нам у святій Євангелії, що то Його Царство таки здійсниться і «буде одно

стадо й один Пастир» (Ів. 10, 16), бож «він побідив світ і мусить царювати» (І. Кор. 15, 25) хоч і допускає до деякого часу, щоб подекуди триумфувала хвилево людська злоба.

У Світлий Празник зближимося, Браття й Сестри, духом і серцем до Вифлеємського Вертепу, до тієї маленької Божої Дитинки Ісуса і привітаймо Його з Рождеством святим. Зложім у стіп Божої Дитинки нашу заяву щирої любови й беззастережної відданости, дякуючи Йому за Його Любов безконечну. Благаймо Його передусім про ласку витривання в тій любови й вірности. Через руки Пренепорочної Його Матінки Пречистої Диви Марії висловім усі наші побажання для себе й для наших Рідних і друзів і тих, що остались в рідному Краю і тих, що розсіяні по всьому світу. Повторюймо зовсім окремі побажання для нашої любої Батьківщини й для цілого українського народу, щоби на наших Рідних Землях і в серцях усіх наших Братів і Сестер здійснилось вкінці Христове Царство любови й справедливости.

Благодать вам Браття й мир від Господа нашого Ісуса Христа, Любов Бога й Отця й Причастя Святого Духа нехай буде з вами всіма. Амінь.

Дано в Римі, дня 15. грудня 1958 р.

† ІВАН, АЄпп.
Апостольський Візитатор

Відсканував Василь Гаранджа

СЛОВО

Високопреосвященнішого Апостольського
Візитатора до Високопреподобного
і Всечесного Духовенства й Вірних Українців
у Західній Європі

про
повагу Церкви як Божої Установи

*Високопреподобні і Всечесні Отці,
Дорогі в Христі Браття й Сестри,*

На сторінках історії Христової Церкви за останній місяць жовтень біжучого року записано дві події особливого значення не тільки для Церкви, але й для цілого світу. Одна з тих подій сумна, що викликала тяжкий біль і смуток у серцю всіх вірних християн-католиків — це несподіване занедужання й передчасна смерть Святого Отця Папи Пія XII, що втомлений великанськими трудами вселенського пастирського уряду, відійшов на вічний спочинок. Друга подія радісна, що наступила в три тижні опісля, це щасливий вибір нового Папи Івана XXIII, що зайняв 262-е місце з ряду Наслідників Верховного Апостола Петра й місце Христового Намісника на землі.

Переживаючи ті обі події, ми, Браття й Сестри, мали нагоду при обох тих подіях ствердити рівночасно новий триюмф католицької Церкви в світі, бо ми бачили, що такі дослівно найширші круги людства слідували з найбільшою увагою за тими подіями і брали зворушливу участь так у болю й смутку католицької Церкви з приводу смерті Великого Папи Пія XII, як також і в радості з приводу вибору нового Папи Івана XXIII. Могутні держави й народи, навіть такі, що серед них католики є тільки незначною меншістю, представники різних віровизнань, некатолицькі вчені світової слави, відчували потребу висловити Апостольському Престолові свої щирі спочування, а голови державних урядів вислали ще й своїх представників чи на похорон Папи Пія XII, чи відтак на торжество коронації ново-

го Папи Івана XXIII. Часописи на всіх мовах світу, радіо й телевізія, часто навіть такі, що дуже далекі від католицьких впливів, передавали в подробицях вістки про недугу, смерть і похорон померлого Папи, а відтак про вибір і про коронацію нового Папи.

1) Найболючіша втрата для світу.

Само собою розуміється, що вірні християни-католики цілого світу були найболючіше заскочені наглою, сумною вісткою про смерть спільного Батька всіх християн, Верховного Вселенського Пастиря, Непомильного Учителя Христової науки й найпевнішого нашого Провідника на шляху до вічного спасення наших душ. І, хоч усі християни-католики добре знають, що Божественний Основник Церкви Ісус Христос напевно пішле Своїй Церкві другого Папу як Свого Намісника на землі, то все ж мусли відчуті найглибший біль по втраті такого Великого Папи, яким був Пій XII. В останніх двох десятиріччях, в тих справді лукавих воєнних і повоєнних часах, що їх переживає людство з найбільшою тривогою за долю світу не тільки християни-католики, але й не католики, байдужі і незацікавлені в релігійних справах політики й державні мужі, відчули в особі Римського Папи найсвітлішого Провідника, що вказував і просвічував шлях до правдивого замирення світу. Очі тієї кращої частини людства в останніх часах звертались в бік Ватикану, де живе поважний «білий старець», що має добру раду на кожну справу, і є справді так дуже потрібним духовим Провідником для цілого людства, бо говорить зрозумілою для всіх мовою ті благословенні слова: «Мир всім» і вказує шлях до братерства між людьми. Тож не дивота, що та краща частина людства відчула й висловила глибокий біль на вістку про смерть Папи Пія XII, бо через його смерть людство втратило найзавзятішого оборонця Божих і людських прав, оборонця правди й справедливості проти всякого насилля. Керманець одної могутньої держави, хоч і не католик, не завагався сказати прилюдно, що через смерть Папи Пія XII світ стався бідніший, бо замовк голос і згасло могутнє світло, що просвічувало людям життєвий шлях в дуже тяжких умовах складного міжнародного співжиття, чи то підчас 6-річної гарячої війни, чи впродовж цієї холодної війни, що далі йде й не видно ніякого

знаку на скоре повне замирення. А секретар Організації Об'єднаних Націй додав від себе такі слова: «Світ стратив одного з насвітліших борців за мир. Мудрість його порад буде просвічувати державним мужам і на майбутнє. Я мав велику честь стрінутись і розмовляти з Папою Пієм XII два рази в Римі. У ніякій частині світу я не стрінув людини, що мала би вірніший погляд і ширше зрозуміння для проблемів нашого часу.»

Оце тільки для прикладу наведено ті два поважні, не-католицькі голоси про особу й діяльність Покійного Великого Папи Римського Пія XII. Таких голосів було дуже багато з боку некатоликів, подекуди навіть невіруючих. Ми знаємо також про випадки, що деякі некатолицькі відвідувачі Риму, якщо мали щастя зустрінутись з Святим Отцем Пієм XII, чи то підчас т. зв. загальних авдієнцій в базиліці св. Петра, чи підчас приватних послухань, не мали вже сили опертись тій незвичайній повазі Христового Намісника й приходили до свідомости про правдивість Католицької Церкви, покидали свою протестантську секту, чи й невірство і ставали католиками. Святість особистого життя Папи Пія XII, невтомна діяльність для справи замирення народів, а зокрема для оборони всіх покривджених і переслідуваних, висилання негайної допомоги для всіх, що знайшлися в біді і в потребі, а вкінці його наймудріші поучення й поради дослівно для всіх кругів людської спільноти у найрізномірніших питаннях і на всіх ділянках людського збірного й особистого життя, здобули для нього загальну найглибшу пошану й признання цілого світу. Зі зростом поваги Папи Римського зросла без сумніву й повага католицької Церкви в світі до найбільших висот, а найвизначніші представники людства, складаючи вислови співчуття в болю і смутку Апостольського Престолу й Католицької Церкви, висловлювали рівночасно найтяжчий біль людства по втраті найвизначнішого духового Провідника в тих особливо лукавих часах, що їх переживаємо.

2) Зокрема болюча втрата для нас Українців.

Цілий наш український нарід, напевно і там у Рідному Краю і тут на чужині, але у вільному світі відчув особливо болюче ненадійну смерть Святого Отця Папи Пія XII. І тут і там ми свідомі тієї незрівняної Його батьківської

любви, щирого Його спочування в нашій тяжкій недолі і беззастережної прихильності для наших визвольних змагань. Ми свідомі особливої ваги тих Його могутніх виступів перед цілим світом, коли він у найторжественніших актах Святого Апостольського Престолу з небувалою відвагою запротестував проти жорстокого переслідування нашої Церкви й нашого народу під московсько-большевицьким ярмом. Правду казати, то передусім з Папської Енцикліки «Орієнталес омнес» світ довідався достовірно про гірку долю українського народу, а та сама Енцикліка була для нас усіх наймилішою потіхою у днях нашої всенародної скорби. Ми бачили, що ми не самі, не опущені, бо з нами боліє Христовий Намісник на землі і Батько всіх християн. Ми свідомі тих усіх наглядних добродійств, що з Його щедрої руки сплинули не тільки для нашої української Церкви, на всі її потреби, але й на наші культурні цілі і на безмежні потреби добродійності. Було би забагато вчислювати тут ті всі добродійства, що їх ми отримали від Покійного Папи. Зрештою ще й нині не було би вказане подрібно про них згадувати в ті лукаві часи. Більшість тих наглядних добродійств записана також в наших серцях, а це вистарчить, щоби між нами осталась найкраща, вдячна й вічна пам'ять про нього.

Нашу безмежну вдячність для Святого Отця Папи Пія XII ми старались вже виявити в наших висловах і спогадах про нього, в наших скромних молитвах за спокій його душі, а також в наших деяких торжественних спробах для звеличання Його святої особи і Його світлої діяльності для добра цілого людства, а зокрема для добра нашого українського народу. Ми не вагалися також прилюдно заявити, що в наших серцях ніколи не загасне вдячна пам'ять про Його всеобіймаючу батьківську любов до всіх українців без різниці віровизнань, а зокрема про його відважний виступ перед лицем цілого світу в обороні тяжко скривдженого українського народу, що має від Бога доручене, особливо почесне, завдання привести цілий європейський Схід до світла правдивої Христової віри. Ми ж знаємо, як торжественно Святий Отець Пій XII підкреслив вагу того нашого завдання в проголошеному Апостольському Листі до всіх наших Владик, з Високопреосвященнішим Митрополитом Кир Йосифом во главі, з нагоди наших святкувань 1000-річчя християнства в Україні, а при цьому й візвав нас усіх, що-

би ми ні на хвильку не захитались в довіру, що Боже Провидіння напевно подбає, щоби наш нарід міг виконати то почесне завдання з найкращим успіхом.

В цьому самому Апостольському Листі Святий Отець, знаючи про наші наполегливі змагання до єдності, запевнив нас, що він постійно обєднаний з нами в наших гарячих благаннях про єдність («Боже нам єдність подай»), бож його найгарячіше бажання таке саме, яке було в Божественного Спасителя: «Щоби всі були одно». Тому й так дуже бажав Святий Отець, щоби цілий наш улюблений український нарід щоскорше дійшов до католицької єдності в одній святій, соборній і апостольській Церкві.

Не знаємо докладно, чи дійшли ті батьківські слова Святого Отця до відома наших Братів і Сестер у Рідному Краю, а якщо дійшли, то який відгук мали в їхніх серцях. Можемо тільки догадуватись, що в кожному шляхетному українському серцю міг бути тільки прихильний відгук. Найтяжчі останні переживання під безбожницьким московським ярмом мусіли вкінці отворити очі наших незєднених Братів у Рідному Краю на вартість московського православія, що вже від сотень років в найтіснішій співпраці з московським, всеодно чи царським, чи большевицьким урядом, намагається закріпити тяжку неволю в нашій любій батьківщині Україні. То московське православіє ніколи не мало відваги в ім'я Христа запротестувати проти бруталного насилля, доконуваного на українському народі, а радше спомогало московський імперіялізм, що для поневолення України не завагався перед ужиттям найтяжчих переслідувань, щоби не допустити до якихнебудь звязків українського народу з Святим Апостольським Престолом. Можна було ще до деякої міри зрозуміти співпрацю московського православія з царським урядом, коли то московський цар сам був найвищим керманічем т. зв. московської православної церкви, але співпраця з безбожницьким московським урядом большевицьким і схвалювання большевицьких метод переслідування католицької Церкви в ім'я православія, це вже така наявна зрада християнських ідеалів, що її слушно можна назвати богохульним зловживанням Христового імені для безбожницьких цілей. Впродовж останніх трьох віків московське православіє поширювало найпідлішу брехню про Римських Папів, щоби в українських серцях впоїти неохоту, а то й ненависть до Святого Апостольського

Престолу. Вся та брехня прийнялась як своя і повторюється залюбки в безбожницьких московських радіопередачах і в безчисленних большевицьких виданнях проти Ватикану й проти Папи. Казати правду, то треба признати, що Москва може похвалитись деякими значними успіхами в тому напрямі серед українців. Це можна бачити з деяких видань (часописів і книжок), що вийшли навіть у вільному світі з під пера деяких наших незєдинених Братів, що без вагання повторюють московські чи грецькі напасти проти Римського Папи, подекуди ще й в острішій формі. А всеж з вісток, що доходять сюди з Рідного Краю, показується, що саме большевицька пропаганда проти Папи Пія XII викликала між українцями, навіть незєдиненими, протилежні наслідки. Навіть без докладних, достовірних вісток про діяльність Папи Пія XII наші Браття й Сестри в Рідному Краю відчули, що Папа Римський мусить бути справді Божою людиною, мудра й справедлива, якщо він є непримиримим ворогом безбожного московського большевизму. Можна сподіватися, що до відома наших Братів у Рідному Краю дійшло бодай дещо з тих найголосніших світових відгуків, що їх викликала сумна вістка про смерть Папи Пія XII, а тоді напевно в очах наших Братів і Сестер зросла й повага католицької Церкви так, як зросла в цілому світі.

3) Вибір нового Папи Івана XXIII.

По короткому, глибокому смутку ізза втрати Пія XII католицька Церква з найбільшою радістю привітала вибір Його наслідника, як чергового наслідника Святого Верховного Апостола Петра на Римському Престолі і Христового Намісника на землі. Вечером, дня 28 жовтня ц. р., із зовнішньої ложі (балькону) базиліки св. Петра в Римі в прийнятні стінях зібраного народу один з Високопреосвященніших Кардиналів проголосив торжественно радісну вістку, що на хвилях радія пронеслась на цілий світ: «Звіщаю вам велику радість. Маємо Папу...» На проголошення тієї вістки уживається слів, взятих з св. Євангелії, що ними Ангел звістив вифлеємським пастирям радісну вістку про Христове Рождество (Лук. 2,10) і тим підкреслюється найтісніше відношення між Папою а Божественним Основником Церкви Ісусом Христом. Для католиків цілого світу це була справді радісна вістка, бож вони розуміють над-

природну дійсність Церкви і здають собі справу з того, що Папа це Христовий Намісник на землі і йому належиться найглибша пошана від усіх людей.

Раділи католики, що в тій їхній радості схотіли взяти участь також представники інших віровизнань і висловили свої найкращі побажання для нового Папи Івана XXIII. Голови могутніх держав, правління й парламенти, різні міжнародні Організації прислали своїх окремих представників на торжество коронації Папи, щоби в той спосіб виявити свою пошану для поваги католицької Церкви. Ми знаємо, що некатоліки роблять це з чисто соціальних зглядів, бо оцінюють велич моменту вибору нового Папи на основі чисельності вірних католицької Церкви. Некатолики числяться з тією дійсністю, що коло пів мільярда людей, розсіяних по світі, є зорганізовані в одній Церкві і мають централізовану церковну Єрархію та й є свідомі своєї беззастережної підлеглості Римському Папі. Це ж для них знак великої суспільної ваги і величезної моральної потуги під проводом Папи, отже вони вважають за вказане виявити свою пошану для Папи. Віруючі християни католики справді радіють тим, що цілий світ цікавився вибором нового Папи і віднісся до Нього з глибокою пошаною. Це ж знак, що зростає в світі повага Римського Папи, а враз із тим і повага католицької Церкви.

4) Правда велич Римського Папи.

Але правда велич і повага Римського Папи не лежить у тому, що він є головою около пів мільярда віруючих католиків. І повага католицької Церкви не є в тому, що вона під теперішню хвилю є спільнотою, зложеною з близько 500 мільйонів людей з різних націй і з різних рас. Повага католицької Церкви лежить у тому, що це Божа установа, це єдина, свята, соборна й апостольська Церква, установлена Ісусом Христом на те, щоби завершити діло відкуплення й спасення людського роду, тобто, щоби довести всіх людей до щасливої вічності в небі. Тую правду може зрозуміти тільки віруюча людина, бо тільки для віруючої людини є приступні таїнства відкуплення людського роду. А віра свята вчить нас, що той Ісус Христос, що як чоловік жив тому 1900 років і був незрівняним учителем найвищої мудрости, любови і братерства між людьми і сам,

хоч був найсвітлішим зразком усіх чеснот, повис розпятий на хресті як жертва людської злоби; той Ісус Христос не був звичайним собі чоловіком, бо це був Божий Син, друга Особа Бога Пресвятої Тройці, що в безконечній Своїй любові до упавшого людського роду стався чоловіком. Одиною ціллю Його життя й смерті на землі було примирення людства з Богом, повернення людям втраченої Божої благодати так, щоби знову стались прибраними Божими дітьми і досягнули надприродної життєвої цілі, тобто вічного щастя в небесному царстві. Завдяки безконечним заслугам Ісуса Христа, а головню через Його смерть на хресті, прийшло примирення людей з Богом. Люди відзискали право до вічного спасення. Але — як каже св. Августин — Всемогучий Бог вправді сотворив нас без нас, та не хоче спасти нас без нашої участі в тій справі, без нашої співдії. Ісус Христос оставив нам Свою Божу науку, беззастережно правдиву, бо ж це наука Бога самого, що ані сам помилитись не може, ані не може нікого обманути. Всі люди є обов'язані прийняти ту Божу науку і приймати св. Тайни, що їх установив Ісус Христос на те, щоби через них люди діставали освячаючу благодать Богу.

Кому ж передав Ісус Христос свою науку, щоби вона збереглась без похибки до кінця віків, кому дав право уділяти св. Тайни? А вже ж подбав Ісус Христос ще за туземного життя про те, бо установив свою Церкву, як видиму, зорганізовану, людську спільноту, що має своїх членів і свою Єрархію, зразу Апостолів, а потім їх наслідників Єпископів і священників і тійже Єрархії дав доручення проповідувати без блуду Його Божу науку всім людям до кінця віків і подавати св. Тайни як видимі знаки невидимої Божої благодати. На всіх людей наложив Ісус Христос обов'язок статись через св. Тайну хрещення членами тієї Церкви, слухати Апостолів і їх наслідників так, немов би слухали Його самого і приймати Його Божу науку з найглибшою вірою так, як би Він сам того навчав.

Будуючи Свою Церкву, Ісус Христос, як найліпший і наймудріший будівничий знав, що під таку будову, що мала би перетривати цілі віки, треба доброго, сильного фундаменту. Не може бути сильною будова на піску. Тому й заложив Христос такий фундамент в особі Верховного Апостола Петра і сказав йому просто й недвозначно: «Ти є Петро — тобто скала і на тій скалі я збудую мою Церкву,

а сили пекольні не переможуть її». Отже Петро є для Церкви тим, чим є кам'яний фундамент для будови дому. А що Церква є видима спільнота тих, що вірять в Ісуса Христа, приймають всю Його науку і установлені Христом святі Тайни і живють під послухом супроти Церковної Єрархії, тобто Церковної Влади, то Петро є з виразної постанови Ісуса Христа найвищим представником тієї Церковної Влади, або радше носієм найвищої влади в Церкві. Ту верховну владу обіцяв Ісус Христос Петрові у виді ключів до Царства небесного, а по Своїм Воскресенні передав в той спосіб, що дав йому уряд Верховного Пастиря овець і ягнят, тобто не тільки звичайних вірних, але й самих церковних Єрархів. Що більше, запевнив Петрові особливий дар непомильності в навчанні Божої науки так, щоби Петро ще й братів своїх в апостольському уряді утверджував у вірі.

Із святої Євангелії ясно є, що Петро не мав особистого привілею безсмертності, бо як людина мав померти і то мученицькою смертю. Отже, якщо Церква Христова мала перетривати цілі віки аж до кінця світу, то й верховна влада, дана Петрові, мусить переходити на його наслідників. А вже історія дає нам аж забагато доказів, що Петро був першим Єпископом в Римі і тут помер, тому й верховна його влада в Церкві переходила й переходить на його наслідників, тобто на Римських Єпископів, або, як ми нині кажемо, на Римських Папів. Люди доброї волі не сумніваються в тому, що то з волі Христа св. Петро вибрав собі за осідок столицю Римської імперії. Хоч того немає записаного в св. Євангелії, але найдавніше святе християнське передання про те говорить, а майже двотисячна історія Церкви потверджує те, що ніколи ніякий Єпископ, хоч і бунтувався проти Римського Папи, то не поважився назвати себе наслідником св. Верховного Апостола Петра. Одинокий Римський Єпископ впродовж історії Церкви слушно називав себе наслідником св. Петра і виконував ту найвищу владу, перейняту від нього, і це було запорукою церковної єдності, що її так дуже бажав і молився за неї наш Боже-ственний Спаситель. Пекольні сили намагались щораз то новими засобами знищити Христову Церкву, щоби ударемнити Христове діло відкуплення людського роду. Поставали щораз то нові хибні науки, щоби звести людей на манівці, але на сторожі стояв Петровий наслідник Папа Римський, що чував над тим, щоби обявлена Христова Божа

наука збереглась без блуду. Вкінці вдалось Сатані використати людські немочі, чи радше пристрасті гордині й честилюбства Греків, що наявно збунтувались проти Римського Папи, відмовились від послуху і зірвали з ним звязок та й потягнули ще й інші народи на манівці. Прийшов жалюгідний роздор в Христовій Церкві, що, на жаль, триває й до нині. Але через те не пропала правдива Христова Церква, бо вона має Божу запоруку, що сили пекольні її не переможуть. Відкололися від єдиної Христової Церкви бунтарі, засліплені своїми пристрастями і потягнули за собою цілі маси несвідомого народу. А щоби оправдати свій бунт проти верховної влади, поставленої Ісусом Христом, видумують найтяжчі брехливі напасти на Римського Папу та ще й перекручують значіння слів св. Євангелії, що так виразно говорить про Церкву як видиму, зорганізовану спільноту християн і про настанову видимого Голови тієї спільноти. Ці жалюгідні напасти, що тривають вже від віків, є наглядним доказом, що пекельні сили далі вдаряють в Церкву, а передусім намагаються підважити фундамент-скалу, на якій збудована Христова Церква, але хоч і не раз завдають їй велику шкоду, то знищити її не зможуть, бо Христова запорука про незнищимість Церкви, це Божа, всемогуча запорука.

5) Найвища гідність Римського Папи.

Якщо Церква — це Божа установа Ісуса Христа, то легко зрозуміти, що гідність Римського Папи як видимого Голови Церкви є понад усі гідності на землі. Для християн-католиків є ясно, що Папа це скала, що на ній Божий Син Ісус Христос схотів збудувати Свою Церкву як зорганізовану видиму спільноту. Та скала останеться одна й незмінна сама в собі mimo всіх перешкод збоку людей. Папа з Божої установи є найвищим учителем, що за поміччю Святого Духа вчить **Божої науки без якоїнебудь похибки** і зберігає обявлені правди і те все, що вяжеться з тими правдами. Він верховний Пастир, що йому Христос повірив Своє стадо овець і ягнят і зробив його відповідальним за душі, відкуплені Його найсвятішою Кровію і то не тільки за тих, що колись належали, або й тепер належать до Христового стада, але й за тих, що тримаються здалека від того стада. Усіх овець і ягнят Папа має обєднати в Христовому

стаді, на те й дав йому Христос всяку власть, потрібну для верховного проводу в Церкві, тобто для уділювання святих Тайн, для непомильного навчання і для видавання законів, обов'язуючих в совісті усіх тих, що хочуть досягнути вічного спасення своїх душ. Одним словом Папа має сповняти в Церкві ті завдання, що їх сповняв сам Ісус Христос за свого життя тут на землі.

Це правда, що Ісус Христос установив Свою Церкву як живий організм, в якому Він сам є Головою, а охрещені вірні є членами того організму і то так тісно злученими з Головою, що творять з нею одно Його тіло, що в богослов'ї називається «Таїнственне Тіло Христове». Це не є тіло в якому переносному значінні, як це буває серед людей, що, прим., деяка група чи класа людей зв'язується деякими постановами, або статутами в одно Товариство і творить яке одно моральне тіло, що змагає до досягнення якого суспільного чи політичного добра. В такому Товаристві зв'язок між членами а головою Товариства є тільки зовнішній і добровільний так, що кожної хвилини можна той зв'язок зірвати для якоїнебудь причини. Натомість в Церкві що є таїнственным тілом Христовим, а Христос є невидимою Головою того Тіла, зв'язок є такий внутрішній, глибокий і конечний-необхідний, що зірвати той зв'язок значило б втратити освячуючу благодать і наразитись на втрату вічного спасення душі. Бо в Церкві через ділання Святого Духа голова й члени мають участь в тому самому божественному життю через те, що освячуюча благодать заслужена Ісусом Христом дійсно розливається по всіх других членах, що з Ним злучені. Ісус Христос навіть по Своїм Вознесенні на небо не перестав кермувати й освячувати Свою Церкву, але в невидимий спосіб, як невидимий Голова Свого Таїнственного Тіла. Але ж Церква — це видима спільнота людей, ерархічно зорганізована, що має до своєї розпорядимості святі Тайни, як видимі орудники невидимої Христової благодаті, отже й мусить мати також видимого Голову, що кермував би тією спільнотою й утримував би лад і порядок в тій організації, бо інакше пекольні сили звели би все на манівці. Таким видимим Головою Таїнственного Христового Тіла, тобто Церкви Христової, є саме Папа і через нього як Свого Намісника Христос, невидимий Голова, кермує й освячує Свою Церкву. Це не значить, що то Таїнственне Тіло Христове має дві голови. Це радше значить, що видимий Го-

лова є так тісно об'єднаний з невидимим Головою, що вони творять одну Голову. Для віруючої людини немає трудно-сти, щоби прийняти ту правду, бо навіть здоровий розум пізнає, що інакше й не може бути та й що треба подивляти Божу Премудрість і Боже Милосердя за такий приступний спосіб урядження Церкви, а саме, що Христос кермує Своєю Церквою через Свого Намісника на землі.

Яка ж інша гідність на землі могла би рівнатись з гідністю Папи, тобто з гідністю людини, що має завдання бути представником Ісуса Христа на землі, заступати Його у видимий спосіб в управі Церкви, бути Його Намісником, видимим Головою Христової Церкви й Верховним Пастирем Христового стада? Ось що говорить про ту гідність один московський письменник, що признається відверто до свого невірства, але з приводу смерти Папи Льва XIII почуває себе змушеним ствердити, що гідність Папи одинока понад усі гідності. «Він був один на світі. На земній кулі є престоли монархів, королів, президентів республік, патріархів, митрополитів і других високих представників влади, але Папа був один. Вже другу тисячку років проповідується непорушна ідея Папства так, що то поняття дивним дивом ввійшло як самозрозуміле в загальному світогляді.

«Впродовж 19 віків Папство створило для себе окремі поняття, що обов'язують дипломатів і прийнялись в прилюдному житті. Якщо говоримо: «Святий Отець», «Апостольський Престол», «апостольське благословення», «наслідник св. Петра», то всі розуміють, що це відноситься до єдиної людини на землі, до Римського Папи. Якщо хто другий назвав би себе верховним Пастирем з найвищою владою на світі, то осмішив би себе в очах світу. Папа це заявляє і ніхто не висміває його, хоч і бажає собі деякого обмеження тієї вселенської влади. Папа накладає на себе потрійну корону-тіяру і всі вважають його за коронованого Володаря і як такому віддають належну почесність. Майже всі держави мають при папському престолі своїх висланників — як урядових представників. Справді гідність, єдина в світі.» Минали роки, минались імперії. Великі й малі народи будували престоли для своїх царів чи пануючих провідників. Але серед тих численних престолів стоїть непорушно один, що називається «Святим Престолом». І всі так його називають без огляду на те, чи Боже Провидіння ввело на той престол великих учених і святих мужів, чи простеньких і немічних. Бо той престол збудував сам Ісус

Христос, основуєчи на землі Своє нове царство, царство душ, царство світла і правди і впровадив на той престол раба Свого Верховного Апостола Петра з дорученням знищити царство людської гордині і бути Його Намісником у проводі людства на шляху до вічного спасення. Умер св. Петро, прийшов його наслідник св. Лин, відтак св. Клит, відтак св. Климент і т. д. В останньому часі відійшов від нас його наслідник Пій XII, але зараз потім прийшов новий наслідник Іван XXIII, бо мусів прийти наслідник, бо Церква мусить мати Верховного Пастиря й видимого Голову, бо така є воля Ісуса Христа, Божественного Основника Церкви. А до кожного Петрового Наслідника напевно повторює Христос ті самі слова, що їх сказав колись до Симона Петра: «Ти є скала». «Я молився за тебе, щоби твоя віра не змаліла». «Паси вівці мої, паси ягнята мої». Кождий наслідник Петра має ту саму владу, що її мав Петро, ті самі доручення й завдання бути Верховним Пастирем, Батьком і Учителем для цілої Церкви, для овець і ягнят, для Єпископів і священників для всіх людей, бо всі відкуплені Христовою Кровю мають спасти свої душі, а це не може статися без Церкви, що під проводом Христового Намісника має продовжувати діло Відкуплення до кінця віків.

6) Наше відношення до Папи Римського.

Разом з цілим католицьким світом і ми, українці-католики, привітали сердешно вибір нового Папи Івана XXIII і тим дали вислів нашої синівської любови, пошани, послуху й вірности для Римського Папи, як Христового Намісника на землі. Ми здаємо собі справу з того великого щастя, що ми належимо до Вселенської Церкви, до того Таїнственного Тіла Христового, що в ньому Ісус Христос є невидимим Головою, а Христовий Намісник є найпевнішим Провідником, Пастирем і Учителем, що вчить нас, як маємо зберегти єдність з Ісусом Христом і в цьому житті і в вічності. Того щастя не мають християни, що не належать до Вселенської Церкви, бо не узнають Святого Отця за свого Батька й Учителя, а хоч мають в руках ту саму святу Євангелію і то саме св. Письмо, що й ми маємо, але, не маючи непомильного Учителя, часто приймають за Боже Обявлення всякі видумки людей, а навіть дійсні ересі чи ложну науку, що її Церква осудила. На жаль, до тих християн, що є поза Вселенською Церквою належить і вели-

чезна частина нашого українського народу, що не має щастя називати Святого Отця своїм Батьком. І хоч як дуже ми любимо наших незєдинених Братів, то мусимо вважати їх за таких, що про них сказав Ісус Христос: «Маю й інших овець, що не належать до того стада і тих мушу я припровадити і вони почують мій голос і тоді буде одно стадо й один пастир» (Ів. 10,16). Вони вірять в Христа, бо Христос виразно каже «Я маю й інших овець», але вони не належать до того стада, що має одного Верховного Пастиря в особі Петра і його наслідників, а Петрові одному повірив Ісус Христос верхівний пастирський уряд, кажучи: «Паси вівці мої, паси агнята мої» (Ів. 21, 15—17).

Нині з волі Христа тим Верховним Пастирем є Святий Отець Папа Іван ХХІІІ. Вітаючи його вибір на Папу, наші часописи, навіть католицькі, не використали тієї нагоди так, як було треба, щоби пригадати своїм читачам надприродну дійсність Папської гідності і скріпити в українських серцях привязання й любов до Святого Апостольського Престолу й до Особи Святого Отця. Наслідуючи світову пресу, ми радше застановлялися над здогадною програмою діяльності нового Папи, а зокрема над його відношенням до наших українських справ. На ті всі поголоски відповів сам Святий Отець у своїй промові в день торжественної коронації дня 4 листопада ц. р. У тій промові, що була передана радієм на різних мовах по цілому світі, сказав новий Папа: «Дехто хотів би бачити в Папі державного мужа, дехто — дипломата, або вченого, дехто — вмілого організатора збірного життя, а ще дехто — людину, що цікавиться всіма видами поступу новітнього життя. Отже ті всі поняття про Папу не є вповні згідні з правдивим ідеалом. Новий Папа — і це треба ще раз ствердити — відтворює собою передусім світлий образ Доброго Пастиря, що його змалював св. Євангеліст Іван (10, 1—16) тими самими словами, що вийшли з уст Божественного Спасителя. Добрий Пастир є тими дверми-воротами, що ними входять вівці до кошари. До того стада-кошари ніхто не може інакше ввійти, як тільки під проводом Верховного Пастиря. Отже люди тільки тоді можуть бути певними свого спасення, якщо є обєднані з тим Верховним Пастирем Христового стада. Інші прикмети Папи такі, як вченість, дипломатичний хист й організаційні здібності, можуть бути прикрасою, чи доповненням верховного пастирського уряду, але ніколи не можуть його заступити». Як Верховний Пастир Святий Отець в пер-

шій мірі звернув свої думки й свої почування батьківської любови до тих Єпископів, священників і вірних, що знайшлися під тяжким безбожницьким ярмом у тих краях, де потопано священні права Церкви, увязнено законних пастирів, а нарід примушується до зірвання звязків з Святим Апостольським Престолом. Заявляючи своє сердешне співчуття з усіма страдальцями Святий Отець запевнив про свої постійні благання перед Богом, про небесну потіху для них та й про скорий кінець жорстокого переслідування.

Вкінці вважав Святий Отець за вказане запевнити, що з однаковим почуванням батьківської любови обіймає так Західню як і Східню Церкву та й що його серце і його рамена отворені для тих усіх, що відділені від Святого Апостольського Престолу. А висловлюючи своє найгарячіше бажання повороту всіх незединених до дому Спільного Батька всіх християн і пригадуючи на слова Христової молитви на Тайній Вечері: «Отче, дай, щоби всі були одно та й щоби були досконало обєднані» (Ів. 17, 21—23) запросив їх, щоби не отягались з поворотом до тієї єдності, до Батьківського дому, бо «вертаючись до того дому, ввійдуть не до чужого дому, але до свого власного».

Ось такими словами накреслив Святий Отець програму своєї діяльності і ніякі інші міркування, а тільки ті слова мають бути підставою для нашого відношення до Папи Римського Івана XXIII. Він добрий Пастир наших душ і добрий наш Батько, він стоїть на сторожі правди і справедливости, він співчуває цілим серцем з тими, що терплять кривду, він бажає всім тільки добра дочасного й вічного, він хоче й буде розвивати всіма силами таку діяльність, щоби прискорити в світі тріумф Христового Царства. До такого доброго Батька добрі діти відносяться тільки з любовю і з найглибшою пошаною. Того вимагає від дітей і четверта Божа заповідь, та особлива заповідь, що за пошану батька обіцяє в надгороду вже тут на землі: добробут і довге життя.

Благодать вам Браття й мир від Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога й Отця і причастя Святого Духа нехай буде з вами всіма. Амінь.

Дано в Римі, в день Празника святого Священномученика Йсафата 12/25 листопада 1958.

† **ІВАН** Архиепископ Левкадський
Апостольський Візитатор Українців
по краях Західньої Європи.

1. Апостольське благословення й подяка Святішого Вітця для Українців Західньої Європи за збірку на „Петрів гріш“

З нагоди Празника Святих Верховних Апостолів Петра й Павла наші вірні Українці по всіх краях Західньої Європи і цього року зложили свої щедрі пожертви на т. зв. «Петрів Гріш». Цей синівський дар наших скитальців, людей в більшості незаможних, Святіший Отець приймає завжди в найглибшому зворушенні свого батьківського серця, бо бачить в цьому дарі передусім любов і привязання українських вірних до Святого Апостольського Престолу й до Наслідників Святого Апостола Петра. В більшості цього річні пожертви «Петрового Гроша» дійшли через ВПреосв. Апостольських Нунціїв ще до рук Покійного Великого Папи Пія XII. Державний Секретаріят переслав на руки ВПреосв. Апостольського Візитатора подяку враз із Апостольським Благословенням Христового Намісника.

До наших вірних в Західній Європі долучились цього року й вірні Українці з далекої Венецуелі, що через свого Душпастиря Впр. Отця Д-ра Павла Хруща, переслали на руки ВПреосв. Апостольського Візитатора суму 17.000.- іт. лір з проханням зложити її у стіп Христового Намісника.

Деякі подяки й Апостольське Благословення Святішого Вітця подається нище в українському перекладі:

I.

СЕКРЕТАРІЯТ СТАНУ
ЙОГО СВЯТОСТИ

З Ватикану, дня 11 листопада 1958.

Ч.: 138.

Ваша Ексцеленціє,
Високопреосвященніший Владико,

Цьогорічний «Петрів Гріш» (в сумі 404,52 Н.М.) зложений у стіп Його Святости Папи — це нове свідоцтво єдності й почувань пошани для Святого Апостольського Престолу і вияв любови до Вселенського Архієрея збоку Духовенства й вір-

них Українців католиків в Західній Європі, повірених архипастирській опіці Вашого Високопреосвященства.

Його Святість передає Вам найсердешнішу подяку за цей вияв синівської любови.

Нехай Милосерний Господь винадгородить Вас небесними ласками. На завдаток Божого благословення Христовий Намісник передає Вам та всім Жертводавцям батьківське Апостольське благословення.

Прошу прийняти вислови глибокої пошани, з якою остаюсь

Вашій Екселенції
відданий
Домінік Тардіні, Просекретар

Його Ексцеленція
Високопреосвященніший Владика
Кир Іван БУЧКО
Архiepіскоп Левкадський
Апостольський Візитатор Українців
в Західній Європі

Р И М.

II.

СЕКРЕТАРІЯТ СТАНУ
ЙОГО СВЯТОСТИ

З Ватикану, дня 13 лютого 1958.

Ч.: 418458.

Високопреподобний Отче,

Апостольська Нунціятура в Парижі переслала на руки Святішого Вітця жертву «Петрового Гроша» зібраного вірними Українцями у Франції.

Його Святість доцінює належно це нове свідoctво привязання й любови до Його особи як і бажання Українців допомогти своїми жертвами Святому Апостольському Престолові у його безмежних потребах на ведення добродійности. Прошу Ваше Високопреподобіє бути перед вірними речником щирої вдячності Святішого Вітця для всіх жертводавців. Його Святість передає для Вас і для Ваших вірних на зав-

даток найбагатших небесних ласк своє Апостольське благословення.

Прийміть, Високопреподобний Отче, запевнення моїх щирих почувань відданости.

А. Дель Аква, Субститут

Високопреподобний Отець
о. Маврикій ВАН ДЕ МАЛЄ, ЧНІ
Генеральний Вікарій для Українців Католиків
ПАРИЖ.

III.

СЕКРЕТАРІЯТ СТАНУ
ЙОГО СВЯТОСТИ

З Ватикану, дня 30 вересня 1958.

Ч.: 444634.

Ваша Екселенціє,
Високопреосвященніший Владико,

Святіший Отець дуже дякує Духовенству й вірним Українцям у Венецуелі за «Петрів Гріш» в сумі 17.000 іт. лір переданих за посередництвом Вашого Високопреосвященства.

Ця жертва показує наглядно, як вони почитають і люблять Престіл Святого Верховного Апостола Петра.

Його Святість благає для них найбагатших небесних ласк і на завдаток Божого благословення передає своє Апостольське благословення.

Прощу прийняти вислови глибокої пошани, з якою остаюсь

Вашій Екселенції
відданий
А. Дель Аква, Субститут

Його Ексцеленція
Високопреосвященніший Владика
Кир Іван БУЧКО
Архієпископ Левкадський
Апостольський Візитатор Українців
в Західній Європі

РИМ.

2. Апостольське благословення Святішого Вітця Папи Пія XII для учасників Великого Українського Паломництва в Люрд в днях 3—6 серпня 1958

Цьогорічне українське паломництво в Люрд з нагоди сторіччя чудесних появ Пречистої й Непорочної Диви Марії убогій пастушці Бернадеті в печері Массабель, слушно перейде до історії нашої скитальщини тобто до історії нашого церковно-релігійного життя під назвою «великого» або «всенароднього» українського паломництва. Ще ніколи не було в Люрд такої громади українських паломників, як була цього року в перших днях місяця серпня. З поклоном до Матінки Божої приїхало коло 1400 українських вірних з усіх країн світу — з Європи, Канади, Злучених Держав Америки, Бразилії. Разом з вірними приїхали їхні Отці Душпастирі в числі понад 50 священників, прибули питомці нашої Української Малої Семінарії Св. Івана Боско в Кастельгандольфо коло Риму, приїхали наші українські Сестри Служебниці. Ціле наше паломництво відбулось під проводом п'ятох наших Високопреосвященніших Владик.

З українськими паломниками був духово обєднаний не тільки Найдостойніший Зверхник Священної Конгрегації для Східної Церкви — Й. Ем. Кардинал Тіссеран, але й сам Святіший Отець, Христовий Намісник на землі, схотів обєднатись з нашими паломниками в Люрд і переслав для них усіх на руки ВПреосв. Апостольського Візитатора своє Апостольське благословення.

Святіший Отець, знаючи добре про велику набожність українського народу до Матінки Божої й Цариці Вселенної, схотів тим своїм батьківським привітом підкреслити свої спочування в недолі нашого народу. Нище подається український переклад телеграми Святішого Вітця та переклад письма Й. Ем. Кардинала Тіссерана.

АРХИЄПИСКОПОВІ БУЧКОВІ У ЄПИСКОПА В ЛЮРД
Ватиканська Держава, 7 серпня 1958.

Святіший Отець по батьківськи вдячний за молитовну жертву і за вияв пошани й відданості збоку Високопреосвя-

щених Владик і вірних Українців паломників до печери Масабель благає для них милосердя у Пречистої Диви і пересилає від серця бажане Апостольське Благословення.

Дель Аква — Субститут

3. Священна Конгрегація для Східньої Церкви

Рим, дня 23 серпня 1958.

Ваша Екселенціє,

Щиро дякую Вашому Високопреосвященству за цінні вислови пошани, що їх Ви переслали мені, разом з іншими Високопреосвященими Владиками, зібраними в Люрд.

Дуже радію щасливим довершенням такого величавого паломництва, що напевно для всіх учасників принесе одушевлення й гаряче бажання поглибити своє правдиво християнське життя на взір чеснот і під покровом Пренепорочної Диви.

Бажаючи Вашому Високопреосвященству досконалого й міцного здоровля, запевнюю про мою молитовну згадку у стіп Люрдської печері підчас недалеких вже моїх відвідин цього благословенного міста, в характері Легата Святішого Вітця.

Залучую вислови глибокої пошани і остаюсь

Вашій Екселенції
відданий як брат
† Євгеній Кард. Тіссеран
Секретар
А. Джованнеллі, Субститут

Його Ексцеленція
Високопреосвященніший Владика
Кир Іван БУЧКО
Архиепископ Левкадський
Апостольський Візятатор Українців
в Західній Європі

РИМ.

4. Апостольське благословення Святішого Вітця для Українців зібраних на посвячення Церкви в Новому Ульмі

З радісної нагоди посвячення церкви в Новому Ульмі дня 31. серпня ц. р. ВПреосв. Апостольський Візитатор вислав від імені вірних Українців того душпастирського осередку і від усіх зібраних на тому торжестві вірних телеграму до Святішого Вітця з висловами синівської любови й відданости. У відповідь на цей синівський привіт Святіший Отець зволив відповісти ось такими словами:

АРХИЄПИСКОП БУЧКО
Шинбергштрассе 9
Мюнхен

Однозгідний вияв пошани збоку улюблених вірних Українців, зібраних в душпастирському осередку Новий Ульм на торжество щасливого завершення й посвячення церкви, що її самі вони збудували, Святіший Отець прийняв з особливим вдоволенням і, радіючи висловами їхньої синівської відданости, пересилає побажання постійного зросту в християнському життю, а благаючи для них щедрої Божої помочі, пересилає для всіх з цілого батьківського серця бажане Апостольське Благословення.

Дель Аква — Субститут

З цієї самої нагоди посвячення церкви в Новому Ульмі ВПреосвященніший Апостольський Візитатор вислав довше письмове звідомлення для Святого Апостольського Престолу і одержав у відповідь від Й. Ем. Кард. Тіссерана, Секретаря Свящ. Конгр. Східної Церкви подяку такого змісту:

СВЯЩЕННА КОНГРЕГАЦІЯ
ДЛЯ СХІДНОЇ ЦЕРКВИ

Рим, дня 2 вересня 1958.

Ч.: 808/58.

Ваша Ексцеленціє,

Мило мені оцим висловити особливішу подяку Вашому Високопреосвященству за милі вислови пошани, що їх зволіли Ви переслати мені з нагоди торжественного посвячення церкви в Новому Ульмі.

Ця побудова церкви, як діло гармонійної співпраці вірних, являється світлим доказом почувань віри й християнської любови, що їх труднощі скитальщини не то, що не поконали, але радше ще оживили й розпалили.

З побажаннями для вірних знайти в цьому Божому домі все нові сили для поступу в духовному житті, мило мені передати для всіх, що співпрацювали в здійсненні такого похвального почину, як будова храму, Апостольське Благословення Святішого Вітця на завдаток найбагатших небесних благодатей.

Користаю з нагоди, щоби відновити Вам вияви глибокої пошани і остаюсь

Вашому Високопреосвященству
відданий як брат
† Євгеній Кард. Тіссеран
Секретар
А. Джованнеллі, Субститут

Ч. МА. 3272/58.

5. Торжественне засідання Трибуналу при Генеральнім Вікаріяті Святішого Вітця в Римі з нагоди започаткування беатифікаційного процесу Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького

Канонічні приписи відносно процесів беатифікації і канонізації Слуг Божих не дозволяють на те, щоби Предсідник Трибуналу Епархіяльного, що започатковує процес, виступав в процесі також в ролі свідка, отже й Апостольський Візитатор Українців в Західній Європі як Предсідник свого Трибуналу був би виключений від зізнань в ролі свідка в процесі Слуги Божого Митрополита Андрея. Тому на просьбу Апостольського Візитатора Святіший Отець Папа Пій XII дозволив вселаскавіше, щоби в заступстві Трибуналу Апостольського Візитатора створено на ту ціль окремих Трибунал при Генеральному Вікаріяті Святішого Вітця в Римі. Такий Трибунал створено в складі:

1. Й. Е. ВПреоув. АСп. Кир Людовик Тралія, як Предсідник Трибуналу.
2. Впр. Монс. Маліоккетті Маркил, як делегований суддя.

3. Впр. Монс. Стройний Маріян, як додатковий суддя.
4. Впр. Монс. Грего Августин, як додатковий суддя.
5. Впр. О. Семироні Д. Домінік, як промотор віри.
6. Впр. Монс. Фраццано Вінкент, як нотар.
7. Впр. Домінічіс Пій, як нотар.
8. Впр. О. Бутгінеллі Д. Оскар, як нотар.

Дня 5. грудня 1958 р. відбулось перше торжественне засідання згаданого Трибуналу під проводом ВПреоєв. АСпа Кир Людовика Тралії в прияві Апостольського Візитатора Українців у Західній Європі і численних визначних своїх і чужинецьких гостей, що особливо зацікавлені справою беатифікації Митрополита Кир Андрея. Насамперед Предсідник Трибуналу Й. Е. ВПреоєв. Людовик Тралія, Архиепископ Кесарії Палестинської і Помічник Й. Ем. Кард. Климента Мікери, Генерального Вікарія Його Святости Папи зложив прилюдно приписану канонічну присягу. По нім те саме зробив кожний з названих вгорі учасників Трибуналу, а вкінці теж зложив присягу і Впр. Отець Постулятор Д-р Михайло Гринчишин ЧНІ.

Підчас того першого засідання Трибуналу Постулятор справи беатифікації й канонізації Слуги Божого Митрополита Андрея Впр. Отець Д-р Михайло Гринчишин ЧНІ предложив Трибуналові списки свідків і перші примірники видрукованої в італійській мові книжки з т. зв. АРТИКУЛАМИ або статтями про святість життя і про чесноти Слуги Божого Андрея Шептицького як також про деякі чуда, що стались за призначням його посередництва перед Богом. В найближчому часі ті АРТИКУЛИ-СТАТТІ появляться також в українській мові і будуть розіслані дотичним свідкам, щоби вони на основі тих статей могли приготувитись до зізнань перед Трибуналом.

Кожний християнин, що має дещо важного засвідчити в справі процесу може бути або покликаний до зізнань, або й сам добровільно може зголоситись перед Трибуналом без огляду на те, чи його свідоцтво має бути прихильне, чи неприхильне для справи. Допускається також нехристиян як свідків. Свідки, що живуть поза Римом можуть зложити свої зізнання перед своїм Єпископом-Ординарієм, що перешле списані свідоцтва до Промотора віри.

Ч.: МА. 3274/58.

6. Пригадка відносно грошових збірок на фонд Постуляції Митрополита Андрея

Пригадується Впр. і Всч. Духовенству наше попереднє зарядження про уряджування збірки на фонд Постуляції Митрополита Андрея кожної четвертої неділі в місяці.

У звязку з започаткуванням беатифікаційного процесу зростають видатки на збирання документів, на роблення перекладів, на видання письм Митрополита Андрея, на кошти подорожі, що їх мусить покривати Впр. Отець Постулятор.

Скромна сума фонду, зібрана дотепер тут в Європі, чи в деяких країнах поза океаном, вже давно вичерпалась. Годі нам допустити до того, щоби через брак фондів затягалась справа. Немає між нашими вірними в Європі таких засібних людей, що могли би щедрою рукою доповнити брак фондів, отже мусимо відкликатись до щирих сердець загалу вірних, щоби жертвували свої лепти на ту ціль, чи то при нагоді відправи Богослужб, чи приватно до рук своїх Отців Душпастирів. У принагідних проповідях Отці Душпастирі пригадають вірним, що вони повинні гаряче благати Милосерного Бога за прославу Митрополита Андрея також на землі великими чудами.

Збірки на фонд Постуляції перешлють Отці Душпастирі через своїх Отців Генеральних Вікаріїв на вищеподану адресу Постуляції в Римі.

Дано в Римі, дня 15. грудня 1958.

† ІВАН, АСпп.
Апостольський Візитатор.

Ч.: МА. 3273/58.

7. В справі друкованих видань відносно Слуги Божого Митрополита Андрея

У звязку з започаткуванням беатифікаційного процесу Слуги Божого Митрополита Андрея в останніх роках зачали появлятись деякі друковані видання на різних мовах, що мають за ціль поширити між нашими чи й чужинецькими вірними зацікавлення тією справою і заохотити до молитви за прославу Слуги Божого Андрея. На жаль в деяких видан-

нях можна стрінути нестислі, а часом і хибні інформації про життя Слуги Божого Андрея.

Супроти того пригадується, що католицькі видання про Слугу Божого Митрополита Андрея, що його беатифікаційний процес започатковано (тобто книжочки з життєписом або летючки з молитвою за його прославу) мусять мати виразну згоду Церковної Влади, а при цьому видавці повинні порозумітись з Постулятором справи Впр. Отцем Д-р Михайлом Гринчишином ЧНІ, бо він до деякої міри мусить відповідати перед Священною Конгрегацією Обрядів за те, що з католицького боку друкується про Митрополита Андрея.

Адреса Постулятора така:

Very Reverend Father
Michael HRYNCHYSHYN, CSsR, D. D.
Postulator

St. Mary's Seminary
MEADOWVALE, Ont.,
CANADA

Можна також спрямовувати письма на адресу Постуляції в Римі:

POSTULATIO M. A.

Passeggiata del Gianicolo, 7
ROMA (BORGHI)
ITALIA

Дано в Римі, дня 15. грудня 1958.

† ІВАН, АЄпп.
Апостольський Візитатор

Ч: АВ. 3283/58

8. Тиждень молитов за з'єдинення Церков

Пригадується Всч. Духовенству й вірним Українцям в Західній Європі, що в п'ятницю 16 січня вечером, тобто в день Поклону Кайданам Святого Верховного Апостола Петра, зачинається в цілій католицькій Церкві тиждень всенародних молитов за з'єдинення Церков. Ця практика сталася від деякого часу справді всенародним походом молитов за здійснення заповіту Господа Нашого Ісуса Христа, даного Святим Апостолам і Учням Христовим в часі Тайної вечері: «Да всі

єдино будут». Святий Апостольський Престол найгарячіше поручає уряджування того тижня молитов по всіх церквах світу і заохочує всіх вірних, щоби помножили свої благання за навернення поган, за навернення жидів і за навернення різних християнських сект до єдиної, правдивої, католицької Церкви. При цьому Апостольський Престол особливо поручає практику молитов за навернення нез'єдинених східних християн до церковної єдності і в тій цілі поручає латинському Духовенству похвальну практику урядження так званих східних днів (дієс орієнталес) з відповідними конференціями, а передусім з участю священника, що відправив би Святу Літургію в східньому обряді, щоби дати нагоду вірним латинського обряду прийняти св. Причастя згідно з традицією Східних Церков, тобто під видами хліба й вина.

Наші Отці Душпастирі в деяких осередках по Краях Західної Європи переводили в минулих роках з великим успіхом т. зв. східні дні, при численній участі латинських вірних. Цей гарний почин поручаємо Отцям Душпастирям і на майбутнє, зокрема в церквах і каплицях тих латинських монастирів та Духовних Семінарій, що самі приготують східний день, вчать співати нашу св. Літургію та запрошують українського Отця Душпастиря на відправу Святої Служби Божої в нашому обряді. Відправа в монастирських обителях, чи Духовних Семінаріях тим приємливіша, бо вона не мусить відбуватись в неділю, але й на будні, звичайно у вечірних годинах.

Тиждень молитов кінчиться дня 25. січня, коли латинська Церква згадує хвилю навернення св. Апостола Павла. Програма тижня молитов може бути різна відповідно до обставин. Добре було би, якщо наші Отці Душпастирі кожного дня в тому тижні бодай в місці свого осідку, де мають свою церкву відправили в тому наміренні Молебен або Акафіст і сказали коротку принагідну науку. Якщо нема такої можливості, то вистарчить бодай при нагоді Богослужб в неділю дня 18 січня і в неділю дня 25 січня жертвувати на ту ціль друге намірення св. Літургії, а в проповіді заохотити вірних до постійних молитов за об'єднання всіх людей в єдиній Христовій Церкві під проводом Христового Намісника Папи Римського. Зокрема візвуть Одці Душпастирі наших вірних до гарячих молитов за поворот наших нез'єдинених Братів до єдності з святою Вселенською Церквою. Тую справу поручаймо опіці Слуги Божого Великого Митропо-

лита Андрея і благаймо Бога, щоби схотів прославити його великим моральним чудом так, щоби кожде українське серце перейнялось гарячим бажанням єдності з Святим Апостольським Престолом. За ту єдність молився, трудився і страдав Слуга Божий Митрополит Андрей і був переконаний, що та єдність є запорукою й нашої національної єдності, бо тільки Вселенська Церква може дати Українцям ту єдність і силу, що їх так дуже потребуємо.

Рим, 15 грудня 1958.

† ІВАН, АСп.
Апостольський Візитатор

9. Про релігійне виховання дітвори на скитальщині

Вважаємо за вказане пригадати Всечесним Отцям Душпастирям щераз і щераз, що одно з найважливіших завдань кожного Душпастиря на скитальщині це дбати про релігійне, обрядове і національне виховання дітей, що виростають серед чужого довкілля і часто, зокрема у випадках мішаних подруж, не знають ні рідної мови, ні своєї молитви. Це самозрозуміле завдання, тож немає потреби його пояснювати. Апостольська Конституція «Скитальча Родина» (Echul Familia) підкреслює той душпастирський обов'язок в особливий спосіб.

Пригадуючи це, доручаємо Впр. і Всч. Отцям: 1) Творити на терені своїх Душпастирств т. зв. суботні згл. четвергові шкільки й діточі садки при помочі наших громадських установ заохочуючи батьків, щоби посилали туди своїх дітей. 2) Якщо в якій місцевості є бодай десятеро наших дітей в шкільному віці, має о. Душпастир при співпраці свідомих громадян подбати, щоби ці діти сходилися в одно місце і там під проводом відповідної людини училися рідної мови, рідної молитви, церковних пісень тощо. 3) Отець Душпастир має допильнувати релігійного виховання в тих шкільках і відвідувати їх особисто. Спосібніших хлопців треба приучувати послугувати при відправі св. Літургії. 4) Якщо є більше таких шкільок на терені власного душпастирства і священник не може всюди навчати релігії, повинен предложити Генеральному Вікарієві А. В. гідну особу для уділення їй канонічної місії навчання релігії.

Доручаємо Всч. Отцям у річному душпастирському звіті подати точні дані: а) Чи і де є суботні (четвергові) школи та діточі садки на терені душпастирства, б) кілька дітвори в кожній з тих шкілок, чи діточих садків, в) які труднощі, чи перешкоди не дозволили дотепер створити такі шкілки, чи діточі садки в тих душпастирських станицях, де вони повинні бути.

Ч: РЗ. 3039/58.

10. ЖИТТЯ СВЯТИХ

Духовні читання для українського народу на кожний день Божого року — написав о. Андрій Й. Г. ТРУХ, ЧСВВ.

Книгу «Життя Святих», книгу великого формату, в гарній оправі з картинами, в трьох томах (кожний по 5 дол.) написав Впр. Отець Андрій ТРУХ, ЧСВВ, відомий український місіонар і невтомний проповідник колись у Рідному Краю, а тепер в Канаді.

Цією книгою Автор збагатив ряд цінних видань наших Отців Василіян тут на чужині, що гідно продовжують діяльність славного Видавництва ОО. Василіян в Жовкві. Всі ці видання богословського, історичного й загально-релігійного змісту є для нас на чужині особливою цінністю, бо в Рідному Краю таких видань вже немає.

Отцям Душпастирям і вірним Українцям у Західній Європі поручаємо всі періодичні видання Отців Василіян, зокрема видання п. н. «Слово Доброго Пастиря» у ЗДА і журнал «Світло» у Канаді. Та вже особливо поручаємо згадану вгорі книгу в трьох томах п. н. «Життя Святих».

Книга «Життя Святих» упродовж тисячрічної нашої християнської історії належала до тих кількох найважливіших книжок, що були майже в кожній українській хаті, передавались з роду в рід. Її читали побожні українські родини не тільки у вільному часі при нагоді торжественних празників, але й кожної днини, особливо в часі довгих зимових вечорів.

Можна сміло сказати, що після книги Святої Євангелії, Молитовника, Катехізму — книга «Життя Святих» була найбільше знаною і найбільше любленою книгою. Наші побожні вірні пізнавали з тієї книги не тільки історію великих

Святих Божих Угодників, але також пізнавали ясніше історію Христової Церкви, що в такий чудовий спосіб здійснює в світі ідею Христового Царства в постійній боротьбі проти Царства Сатани. Світлі подвиги святих Божих Угодників, Мучеників, Ісповідників і святих Дів — це ж найкращі докази правдивості християнської релігії, а рівночасно прегарні зразки до наслідування в християнському житті. Христос візвав нас усіх до наслідування Його, а Святі Угодники Божі немов повторюють за св. Павлом слова: «Наслідуйте нас так, як ми наслідуємо Христа».

Книга «Життя Святих» може послужити особливо самим Отцям Душпастирям на щоденне духовне читання, чи радше на добру літургічну підготову гідно відсвяткувати кожний день Божого року з великою користю для власної душі. Багатий матеріал книги може нераз послужити для підготовки проповідей чи для науки катехизму.

Книгу «Життя Святих» та другі видання Отців Василян можна замовляти у Видавництві ЧСВВ, висилаючи листи на таку адресу:

The Basilian Press
286, Lisgar Street,
TORONTO, Ont.,
Canada

Ч: В. 1961/58.

11. „Мій Приятель“ — журнал для українських дітей

Увазі Впр. і Всч. Отців Душпастирів, а також усіх виховників нашої шкільної молоді і наших дітей в дошкільному віці, поручається журнал для українських дітей «Мій Приятель». Цей журнал видає Центральна Українців Католиків в Канаді, а редагує його Редакційна Колегія під вмілим проводом Впр. Отця Семена Їжика. Вправді, журнал «Мій Приятель», що виходить 15-го дня кожного місяця, крім вакаційних місяців, є призначений для українських дітей Америки й Канади, але він однаково буде корисний і для української дітвори в Краях Західньої Європи, передусім у Великій Британії.

З цього, дуже гарно редагованого журналу, українська дітвора зможе дуже багато навчитись про Україну, про її славне минуле і про її теперішню трагедію, а передусім про важні засади християнського життя, про любов Бога й ближнього свого, а в тому про любов і прив'язання до своїх рідних традицій.

Нині вже весь український загал по всіх краях світу таки справді тривожиться журбою за майбутнє нашої дітвори і нашої молоді, що має бути квітом і надією нашою. Тимчасом ця наша дітвора й наша молодь на очах батьків своїх відчужується від своєї рідної мови, рідного обряду та рідних традицій.

Українські батьки, а з ними виховники й учителі наших дітей напевно заощадили би собі частину журби за долю своїх дітей, якщо дали б дітям в руки того роду книжечки як журнал «Наш Приятель», що і самою назвою та зовнішньою формою, а передусім гарними ілюстраціями та дібраним змістом притягає увагу дитини і дає дітям крім розваги багато корисних відомостей про Церкву і про нашу Рідну Батьківщину.

Адреса Редакції журналу «Мій Приятель» така:

„MY FRIEND“

49, Kennedy Street,
Winnipeg, Man.,
CANADA

ХРОНІКА

Свячення.

В неділю дня 9. березня 1958 р. Високопреосвященніший Архієрей Кир Іван, Апостольський Візитатор Українців у Західній Європі, підчас Архієрейської Св. Літургії відправленої в монастирській церкві Отців Василіян святих Мучеників Сергія і Вакха в Римі уділив діаконських свячень сімом піддіяконам, а саме:

1. БИЧ Патрикій ЧСВВ.
2. ВИСОЧАНСЬКИЙ Дмитро ЧСВВ.
3. ЕРДЕЙ Йосиф ЧСВВ.
4. МУДРИЙ Софроній ЧСВВ.
5. МУЛИК Венедикт ЧСВВ.
6. ПРОКОПІВ Тарас ЧСВВ.
7. СЕРМАЧЕСЬКИЙ Григорій ЧСВВ.

Дня 12. липня 1958 р. в Празник Верховних Апостолів св. Петра і Павла (за старим стилем) Високопреосвященніший Апостольський Візитатор під час Архієрейської Св. Літургії відправленої в каплиці Генерального Вікаріату А. В. в Мюнхен посвятив на четців, півців, свіченосців і піддіяконів:

1. ГАМПЕЛЬ Адольф-Антін, з Архієпархії Мюнхен-Фрайзінг.
2. ЗОВЗАЛЬ Антін, з Крижевацької Епархії.
3. ЛУГОВИЙ Всеволод-Евстахій, з Крижевацької Епархії.
4. НАБЕРЕЖНИЙ Роман-Мирослав, з Крижевацької Епархії.

В неділю дня 20. липня 1958 р. Високопреосвященніший Апостольський Візитатор підчас Архієрейської Св. Літургії відправленої в каплиці Генерального Вікаріату А. В. в Мюнхен уділив діаконських свячень нищеназваним чотирьом піддіяконам, а саме:

1. ГАМПЕЛЬ Адольф-Антін.
2. ЗОВЗАЛЬ Антін.
3. ЛУГОВИЙ Всеволод-Евстахій.
4. НАБЕРЕЖНИЙ Роман-Мирослав.

В неділю дня 20. липня 1958 р. Високопреосвященніший Апостольський Візитатор підчас Архіерейської Св. Літургії відправленої в церкві Св. Івана Хрестителя в Мюнхен рукоположив на священників чотирьох діяконів, а саме:

1. ІВАНЦІВА Миколу.
2. ЗОВЗАЛЯ Антона.
3. ЛУГОВОГО Всеволода-Евстахія.
4. НАБЕРЕЖНОГО Романа-Мирослава.

Рим, дня 15. грудня 1958.

о. д-р **Мирослав Марусин**
Канцлер

† **ІВАН, Архиепископ**
Апост. Візитатор

ПОМЕРЛИ

СМЕРТЬ БЛ. П. ПРЕОСВ. ІВАНА ЛЯТИШЕВСЬКОГО

З Рідного Краю надійшла сумна вістка, що дня 27 листопада 1957 р. у Станиславові (Західна Україна) помер Владика-Мученик, Архипастир Української Католицької Церкви, Преосв. Кир Іван Лятишевський, Єпископ-Помічник Станиславівської Єпархії, і там був похований в неділю 1. грудня 1957 р. Перед смертю висловив бажання, щоби його похоронено в Богородчанах коло могили його батька, але большевицька влада не погодилась на те.

Преосв. Єпископ Іван Лятишевський народився 17 жовтня 1879 р. в Богородчанах, Станиславівської області. По закінченні гімназійних студій у Станиславові, студював філософію і богословію на університеті у Львові, в Інсбруці і в Відні, де й осягнув ступінь доктора Богословії.

Дня 20 жовтня 1907 р. одержав єрейські свячення з рук бл. п. Преосв. Григорія Хомишина. Після єрейських свячень зразу був зайнятий в душпастирстві, а потім став катехитом вищої реальної школи в Станиславові. Рівночасно був професором Богословії в станиславівській Духовній Семінарії, де викладав історію Церкви. Часто дописував на різні теми до богословських журналів, до наукового, а зокрема до богословського журналу «Добрий Пастир» на історичні теми.

Крім церковно-релігійної діяльності багато часу присвячував національно-культурним справам. Був довголітнім головою Надзірної Ради Земельного Банку Гіпотечного у Львові, а в часі нашої державної незалежності був директором відділу (департаменту) для релігійно-церковних справ у міністерстві освіти ЗУНР в Станиславові.

Дня 4 липня 1927 став Крилошанином станиславівської Капітули. Два роки пізніше, тобто дня 24 листопада 1929 р. Святіший Отець Папа Пій XI іменував його Єпископом Помічником Станиславівським. Дня 26 січня 1930 р. в катедральній церкві в Станиславові відбулись його архієрейські свячення. Святителями були: Преосв. Єпископ Кир Григорій Хомишин, Єпископ Станиславівський; Преосв. Єпископ Кир Йосафат Коциловський, Єпископ Перемиський, його товариш з часів спільної праці на становищах професорів станиславівської Духовної Семінарії, і Преосв. Єпископ Кир Іван Бучко, Львівський Єпископ-Помічник в заступстві Митрополита Кир Андрея. Свою першу архієрейську св. Літургію бл. п. Преосв. Лятишевський відправив у своїм родиннім містечку Богородчанах 20 липня 1930 р. при великому здвизі народу з цілої Богородчанщини. Підчас архієрейських свячень і на цій св. Літургії був присутній і старенький, 86-річний його батько.

Як молодий Архієрей помагав своєму Ординарієві Кир Григорієві у його тяжкій душпастирській праці, виручуючи його в місіях, в канонічних візитаціях та й взагалі в адміністрації тієї наймолодшої єпархії Галицької Церковної Провінції. Крім цього був членом Комісії Українського Католицького Єпископату для справ Української Католицької Акції.

Під час першої большевицької окупації Галичини (1939—1941) довелось йому досвідчити частих нічних допитів з боку НКВД. Але його ув'язнення наступило щойно підчас другої большевицької окупації Галичини, в ночі з дня 10 на 11 квітня 1945 р. Після ув'язнення большевики вивезли його до тюрми на Лукіянівці в Києві. Там він мав нагоду стрінутись в листопаді 1945 р. зі своїм Єпископом-Орд. Преосв. Кир Григорієм Хомишином і перебути в тій самій тюрмі разом з ним три дні. Місяць пізніше, а саме з 24 на 25 грудня 1945 р. Преосв. Єпископ Хомишин помер в тій тюрмі. Преосвященний Єпископ Лятишевський остався далі в тій тюрмі на Лукіянівці в Києві і правдоподібно мав нагоду там стрінутись також з Преосв. Єпископом Йосафатом Коциловським, що з тюрми в Києві був відставлений до лягеру в Києві і там помер дня 17 листопада 1947 р.

Натомість Преосв. Єп. Кир Іван Лятишевський по півторарічних муках в тюрмі в Києві був засланий в далекий Казахстан на примусові роботи зразу в Мерке, а відтак в

Чулак-тау, де він мучився вісім і пів року. Дня 3 червня 1955 р. він, як 76-річний старець-інвалід вернувся до Станиславова. Десятьлітня каторга знищила його сильне здоров'я.

Хоч большевики гостро заборонили йому якунебудь апостольську діяльність, то все ж у своєму Станиславові він знайшов багато щирих і відданих собі сердець, що з ними міг поговорити, а найбільшим його щастям було те, що він міг у своїй кімнаті щодня відправляти св. Літургію.

В колі найближчих і найбільш відданих собі осіб Покійний Владика мав щастя відсвяткувати дня 20 жовтня 1957 р. «Золотий Ювілей» (50-річчя) свого священства та й подякувати Богові за всі одержані ласки, а зокрема за ласку витривалості і вірності в часі тяжких переслідувань. Та скоро потім Милосерний Господь покликав його до Себе, щоби надгородити його вічною надгородою. Можна собі уявити, що Покійний міг сміло в останніх хвилях життя повторяти слова св. Апостола Павла: «Я змагав добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг. На останок мені призначається вінець праведности, що його мені дасть Господь, справедливий Суддя і не тільки мені, але й усім, що полюбили Його» (2 Тим. 4, 8).

Вістка про смерть бл. п. Преосв. Кир Івана Лятишевського викликала великий біль і смуток в Рідному Краю і тут серед нашої спільноти на еміграції. Його світла постать останеться для нас усіх ще одним зразком геройської мужності і вірності своїй Церкві й Христовому Намісникові впродовж довгих і тяжких років тюрми і заслання. Його світле ім'я доповняє список імен наших Архієреїв, священників і вірних, що як мученики й ісповідники св. віри віддали життя за св. Церкву, і є запорукою близької вже свободи й нового розквіту для нашої Церкви.

Вічна йому пам'ять!

Отець БЕТТЕР Герман, Декан і Радник Апостольського Візитатора, член Церковного Суду і Душпастир Українців в окрузі Бамберг у Баварії, помер дня 29. жовтня 1958 р.

Покійний народився 26. листопада 1907 р. в Дірен Райнланд (Німеччина). Богословську освіту здобув в Духовних Семінаріях в Мінстер, в Мюнхен і у Львові. Дня 1. листопада

1937 р. став священником. Від 1937—1939 р. був редактором часопису «Християнський Схід» (Der Christliche Osten) у Мюнхен. Від 1940 р. аж до своєї смерти був невтомним душпастирем Українців округи Бамберг. Зразковий священник, найревніший Душпастир, повний батьківської любови і зрозуміння для всіх потреб українських скитальців — оставив по собі глибокий жаль у серцях усіх, що його знали ще й як щирого приятеля Українців, що для них він стався справді всім, бо перейнявся теж найніжнішими українськими патріотичними почуваннями і сердешно переживав гірку долю українського народу.

Душу Покійного поручається святим молитвам Духовенства й вірних.

Вічна Йому пам'ять!

ЗМІСТ

«Урядового Вісника Апостольського Візитатора»
січень—грудень 1958.

	Стор.
1. Різдвяний привіт Ап. Візитатора	1
2. Слово Ап. Візитатора про повагу Церкви	4
3. Подяка за Петрів Гріш	19
4. Благословення Св. Отця для Паломництва в Люрді	22
5. Подяка за організування Паломництва	23
6. Благословення Св. Отця з нагоди Арх. посвячення церкви в Новому Ульмі	24
7. Трибунал беатифікац. процесу Митрополита Андрея	25
8. Фонд Постуляції Митрополита Андрея	27
9. Молитва за з'єдинення Церков	28
10. Релігійне виховання дітвори	30
11. «Життя Святих»	31
12. «Мій Приятель»	32
13. Хроніка	34